

**Piotr
Ciępka**

Diariusz prawniczy

Z dniem 13 marca 2021 r. w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. – *Prawo o ruchu drogowym*¹ wprowadzono zmiany uzupełniające wdrożenie dyrektywy Rady 96/53/WE z dnia 25 lipca 1996 r. ustanawiającej dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym² w zakresie przepisu art. 3 ust. 1 i art. 7 w związku z pkt 3.1 i 3.4 załącznika I, w związku z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 21 marca 2019 r. w sprawie C-127/17 Komisja Europejska przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej³.

* * *

Art. 2 [Definicje legalne]

35a) pojazd nienormatywny – pojazd lub zespół pojazdów, którego naciski osi wraz z ładunkiem lub bez ładunku, ~~są większe od dopuszczalnych, przewidzianych dla danej drogi w przepisach o drogach publicznych, lub którego~~⁴ wymiary lub rzeczywista masa całkowita wraz z ładunkiem lub bez niego są większe od dopuszczalnych, przewidzianych w przepisach niniejszej ustawy;

Art. 64. [Warunki ruchu pojazdu nienormatywnego]

2. Zabrania się przewozu pojazdem nienormatywnym ładunków innych niż ładunek niepodzielny, z wyłączeniem pojazdów nienormatywnych uprawnionych do poruszania się na podstawie ~~zezwoleń~~**zezwolenia** kategorii I ~~lub kategorii II~~.
3. Wymiary, masa, naciski osi pojazdów nienormatywnych uprawnionych do poruszania się na podstawie zezwoleń kategorii I-~~VHV~~ oraz drogi, po których po-

---

Mgr inż. Piotr Ciępka, Instytut Ekspertyz Sądowych w Krakowie.

¹ Dz. U. z 2020 r. poz. 110, 284, 568, 695, 1087 i 1517.

² Dz. Urz. WE L 235 z 17.09.1996, str. 59, Dz. Urz. WE L 67 z 09.03.2002, str. 47 oraz Dz. Urz. UE L 115 z 06.05.2015, str. 1.

³ Zbiór orzeczeń EU:C:2019:236.

⁴ Tekst skreślony obowiązywał do 12 marca 2021 r., a tekst wpisany czerwoną pogrubioną obowiązuje od 13 marca 2021 r.

jazdy te mogą się poruszać, są określone w tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do ustawy.

4. Kierujący pojazdem nienormatywnym jest obowiązany mieć przy sobie i okazać uprawnionym osobom zezwolenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, ~~albo wypis z zezwolenia w przypadku zezwolenia kategorii I.~~

Art. 64a. **uchylony**

Art. 64b. [Zezwolenie kategorii **III** na przejazd pojazdu nienormatywnego]

1. Zezwolenie kategorii **III** jest wydawane na przejazd nienormatywnego pojazdu wolnobieżnego, ciągnika rolniczego albo zespołu pojazdów składającego się z pojazdu wolnobieżnego lub ciągnika rolniczego i przyczepy specjalnej.

Art. 64c. [Zezwolenia kategorii **III-IV** na przejazd pojazdu nienormatywnego]

1. Zezwolenia kategorii **III-IV** na przejazd pojazdu nienormatywnego są wydawane na wskazany we wniosku okres: miesiąca, 6 miesięcy, 12 miesięcy lub 24 miesięcy.
3. Zezwolenie wydaje:
  - 1) właściwy ze względu na siedzibę wnioskodawcy albo miejsce rozpoczęcia przejazdu starosta – w zakresie zezwoleń kategorii **III**;
  - 2) Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad – w zakresie zezwoleń kategorii **III i IV-IV**.
4. Zezwolenia kategorii **III i IV** przy wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wydaje także naczelnik urzędu celno-skarbowego.
5. Zezwolenie kategorii **IV** uprawnia do poruszania się pojazdami i drogami, określonymi dla zezwolenia kategorii **III**.

6. **uchylony**

8. ~~Zezwolenie wydaje się dla podmiotu wykonującego przejazd, bez wskazania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany. Do zezwolenia kategorii **VI** organ wydający zezwolenie dołącza wykaz dróg krajowych, po których może odbywać się przejazd pojazdu nienormatywnego.~~

Zezwolenie wydaje się dla podmiotu wykonującego przejazd, bez wskazania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany.

9. Podmiot posiadający zezwolenie kategorii **V i VI**, planujący wykonanie przejazdu przez most lub wiadukt po drogach innych niż krajowe pojazdem, którego rzeczywista masa całkowita jest większa od dopuszczalnej, jest obowiązany zawiadomić pisemnie właściwego dla tego mostu lub wiaduktu zarządcę drogi o terminie i trasie planowanego przejazdu, w terminie 7 dni roboczych przed datą planowanego przejazdu, przy czym 7. dzień terminu jest ostatecznym dniem wpływu zawiadomienia do organu.

Art. 64d. [Zezwolenie kategorii ~~VHV~~ na przejazd pojazdu nienormatywnego]

1. Zezwolenie kategorii ~~VHV~~ na przejazd pojazdu nienormatywnego jest wydawane na jednokrotny lub wielokrotny przejazd po drogach publicznych w wyznaczonym czasie, na trasie wyznaczonej w zezwoleniu. Zezwolenie wydaje się dla pojazdu, którego ruch, ze względu na jego wymiary, masę lub naciski osi, nie jest możliwy na podstawie zezwoleń kategorii I-~~VHV~~.

Art. 64e. [Wyłączenia z zezwoleń]

1. Przepisy art. 64 ust. 1 pkt 1 i 2 oraz ust. 2 i 3 i art. ~~64a-64b~~-64d nie dotyczą:

Art. 64ea. [**Uznanie przejazdu pojazdu nienormatywnego uznaje się za wykonywany bez zezwolenia**]

W przypadku wykonywania przejazdu pojazdem nienormatywnym na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, kategorii innej niż wymagana albo na podstawie zezwolenia kategorii ~~VHV~~ z przekroczonymi parametrami technicznymi pojazdu lub zespołu pojazdów wskazanymi w tym zezwoleniu, przejazd pojazdu nienormatywnego uznaje się za wykonywany bez zezwolenia.

Art. 64f. [Maksymalne stawki opłat za wydanie zezwolenia]

1. Ustala się maksymalną wysokość stawek opłat za wydanie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego w:
  - 1) kategorii I - ~~240~~**120** zł;
  - 2) kategorii II - ~~420~~**2400** zł;
  - 3) kategorii III - ~~2400~~**3600** zł;
  - 4) kategorii IV - ~~3600~~**5800** zł;
  - 5) ~~kategorii V – 4300 zł;~~
    - kategorii V na jednokrotny przejazd:**
      - a) **pojazdu, którego wymiary przekraczają wielkości ustalone dla kategorii II i III i którego naciski osi i masa nie są większe od dopuszczalnych – 600 zł,**
      - b) **w pozostałych przypadkach – 2000 zł.**
  - 6) ~~kategorii VI – 5800 zł;~~
  - 7) ~~kategorii VII na jednokrotny przejazd:~~
    - a) ~~pojazdu, którego wymiary przekraczają wielkości ustalone dla kategorii III i IV, i którego naciski osi i masa nie są większe od dopuszczalnych – 600 zł,~~
    - b) ~~w pozostałych przypadkach – 2000 zł.~~

Art. 64g. [Przepływ środków z opłat; prowizja od opłaty]

1. Opłaty za wydanie zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego są przekazywane przez:

- 1) zarządcę drogi i starostę – do budżetów właściwych jednostek samorządu terytorialnego, za zezwolenia kategorii I-III i II;
- 2) naczelnika urzędu celno-skarbowego – do budżetu powiatu właściwego ze względu na siedzibę naczelnika urzędu celno-skarbowego, za zezwolenia kategorii III;
- 3) naczelnika urzędu celno-skarbowego i Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad – na wyodrębniony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, za zezwolenia kategorii VIII-IV;
- 4) prezydenta miasta na prawach powiatu – do budżetu miasta, za zezwolenia kategorii IV.

Art. 129. [Uprawnienia policjanta]

2. Policjant, w związku z wykonywaniem czynności określonych w ust. 1, jest uprawniony do:
  - 2b) sprawdzania zezwolenia, o którym mowa w art. 64 ust. 1 pkt 1, ~~lub wypisu z tego zezwolenia;~~
- 4b. Dodatkowo funkcjonariusze odmawiają prawa wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdu, jeżeli:
  - 4) kierujący pojazdem nienormatywnym nie posiada wymaganego zezwolenia ~~albo wypisu z tego zezwolenia;~~

Art. 129b. [Uprawnienia straży gminnej (miejskiej) w ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego]

2. Strażnicy gminni (miejscy) są uprawnieni do wykonywania kontroli ruchu drogowego wobec:
  - 2) uczestnika ruchu naruszającego przepisy o:
    - e) **nacisku osi.**
3. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 2, strażnicy gminni (miejscy) są upoważnieni do:
  - 9) **sprawdzenia nacisku osi pojazdu znajdującego się na drodze;**
  - 10) **używania przyrządów kontrolnych lub pomiarowych służących do określania nacisku osi pojazdu;**
  - 11) **uniemożliwiania jazdy pojazdem przekraczającym dopuszczalny nacisk osi.**
- 3a. **W celu dokonania sprawdzenia nacisku osi pojazdu strażnicy gminni (miejscy), mający prawo jazdy odpowiedniej kategorii, mogą kierować tym pojazdem.**

Art. 129d. [Kontrola wykonywana w imieniu zarządcy drogi]

- 1a. **Osoby działające w imieniu zarządcy drogi mogą także wykonywać, w obecności strażnika gminnego (miejskiego), kontrolę ruchu drogowego**

w stosunku do pojazdów w zakresie przestrzegania przepisów o nacisku osi.

2. W ramach wykonywania kontroli ruchu drogowego w zakresie, o którym mowa w ust. 1 i 1a, osoby działające w imieniu zarządcy drogi są upoważnione do:

Art. 140aa. [Nałożenie kary pieniężnej]

3b. Kary, o której mowa w ust. 1, za przejazd pojazdu nienormatywnego bez zezwolenia kategorii V albo z przekroczonymi parametrami technicznymi pojazdu wskazanymi w tym zezwoleniu, w zakresie dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi napędowej nie nakłada się, w przypadku gdy kontrolujący stwierdził jednoczesne naruszenie zakazu, o którym mowa w art. 41 ust. 2 albo art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, albo przekroczenie dopuszczalnego nacisku pojedynczej osi napędowej, o którym mowa w art. 41b ust. 1 albo 3 tej ustawy.

Art. 140ab. [Wysokość kary pieniężnej]

1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 140aa ust. 1, ustala się w wysokości:

- 1) 1500 zł – za brak zezwolenia kategorii I–II;

- 2) 5000 zł – za brak zezwolenia kategorii III–IV;

- 3) za brak zezwolenia kategorii V:

- a) ~~500~~**6000** zł – gdy nacisk jednej lub wielu osi, rzeczywista masa całkowita lub wymiary pojazdu przekraczają dopuszczalne wartości nie więcej niż o 10%,

- b) ~~2000~~**10 000** zł – gdy nacisk jednej lub wielu osi, rzeczywista masa całkowita lub wymiary pojazdu przekraczają dopuszczalne wartości o więcej niż 10% i nie więcej niż 20%,

- 7) 2000 zł – za niedotrzymanie warunków przejazdu określonych dla zezwolenia kategorii V lub podanych w tym dokumencie, innych niż parametry techniczne pojazdu lub zespołu pojazdów.

ZAŁĄCZNIK Nr 1 (po zmianach)
KATEGORIE ZEZWOLEŃ NA PRZEJAZD POJAZDU
NIENORMATYWNEGO

Zezwolenie	Pojazdy nienormatywne	Drogi
Kategoria I	o długości, wysokości, naciskach osi oraz rzeczywistej masie całkowitej nie większych od dopuszczalnych, o szerokości nieprzekraczającej 3,5 m;	publiczne, z wyjątkiem ekspresowych i autostrad
Kategoria II	o naciskach osi i rzeczywistej masie całkowitej nie większych od dopuszczalnych, o szerokości nieprzekraczającej 3,2 m, o długości nieprzekraczającej: 15 m dla pojedynczego pojazdu, 23 m dla zespołu pojazdów, o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m;	publiczne
Kategoria III	o rzeczywistej masie całkowitej oraz naciskach osi nie większych od dopuszczalnych, o szerokości nieprzekraczającej 3,4 m, o długości nieprzekraczającej: 15 m dla pojedynczego pojazdu, 23 m dla zespołu pojazdów, 30 m dla zespołu pojazdów o skrętnych osiach, o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m;	krajowe
Kategoria IV	o szerokości nieprzekraczającej: 3,4 m dla drogi jednojezdniowej, 4 m dla drogi dwujezdniowej klasy A i S, o długości nieprzekraczającej: 15 m dla pojedynczego pojazdu, 23 m dla zespołu pojazdów, 30 m dla zespołu pojazdów o skrętnych osiach, o wysokości nieprzekraczającej 4,3 m, o rzeczywistej masie całkowitej nieprzekraczającej 60 t, o naciskach osi nie większych od dopuszczalnych;	publiczne
Kategoria V	o wymiarach oraz rzeczywistej masie całkowitej większych od wymienionych w kategoriach I–IV, o naciskach osi przekraczających wielkości dopuszczalne.	wyznaczona trasa wskazana w zezwoleniu